

PATVIRTINTA
Vilniaus chorinio dainavimo
mokyklos „Liepaitės“
direktorius
2022 m. rugpjūčio 29 d.
įsakymu Nr. V-65-3

VILNIAUS CHORINIO DAINAVIMO MOKYKLOS „LIEPAITĖS“ PRADINIO MUZIKINIO FORMALŪJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus chorinio dainavimo mokyklos „Liepaitės“ pradinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programą (toliau – Programa) įgyvendina Vilniaus chorinio dainavimo mokykla „Liepaitės“ (toliau – Mokykla). Mokyklos kodas 191662947, mokyklos teisinė forma – biudžetinė įstaiga, mokyklos savininkė – Vilniaus miesto savivaldybė, kodas 111109233, adresas – Konstitucijos pr. 3, LT-09601 Vilnius, grupė – neformaliojo vaikų švietimo mokykla ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokykla. Mokyklos adresas P. Skorinos g. 14, LT-03103 Vilnius. Programa patvirtinta 2022 m. birželio 6 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-52.

2. Programos pavadinimas – Pradinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo, programos kodas Neformaliojo švietimo programų registre – 110100730. Vaikų švietimo ugdymo kryptis – muzika, tipas pagal paskirtį – formalųjį švietimą papildančio ugdymo programa.

3. Programa yra parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-48 „Dėl rekomendacijų dėl meninio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programų rengimo ir įgyvendinimo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-4 „Dėl Bendrųjų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašo patvirtinimo“, vadovaujantis Mokyklos nuostatais, patvirtintais Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2020 m. sausio 22 d. sprendimu Nr. I-368.

4. Programa yra nuosekli ir ilgalaikė, jos trukmė – 4 metai, mokomasi 6–9 akademines val. per savaitę.

5. Programa yra skirta 7–11 metų mokiniams, besimokantiems pagal bendrojo pradinio ugdymo programą bendrojo ugdymo mokykloje.

6. Mokykla vykdo mokinių, norinčių mokytis pagal programą, muzikinių gebėjimų patikrinimą pagal patvirtintus kriterijus. Priėmimo metu įvertinami mokinių muzikiniai gebėjimai: muzikinė klausos, ritmo pojūtis, atmintis, balso duomenys. Priėmimo į Vilniaus chorinio dainavimo mokyklą „Liepaitės“ tvarkos aprašas, patvirtintas 2021 m. kovo 12 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-6.

7. Programa gali būti pritaikoma įvairių ugdymosi poreikių mokiniams. Visi mokykloje dirbantys mokytojai yra išklause 60 akademinių val. trukmės Specialiosios pedagogikos ir specialiosios psichologijos kursą, domisi specialiosios muzikos didaktikos naujovėmis, geba diferencijuoti ir individualizuoti mokymo turinį. Mokiniams, turintiems PPT rekomendacijas, gali būti parengta individualizuota mokymo programa.

8. Programa apibrėžia muzikos dalykų paskirtį, tikslą ir uždavinius, muzikos dalykais ugdomas kompetencijas, pasiekimų sritis ir pasiekimų raidą, dalykų mokymo(si) turinį ir mokinių pasiekimų vertinimą.

9. Programos rengimo principai:

9.1. siekiant Programos dermės su kitomis muzikos krypties programomis, Programos dalyvių amžius, trukmė, uždaviniai, mokymosi formos, mokinių pasiekimai koreliuoja su bendrojo ugdymo muzikos programa;

9.2. individualizavimo – atsižvelgiama į mokinio pasiekimus, mokymosi ypatumus, gabumų raidą;

9.3. šiuolaikiškumo ir dermės – derinamos tradicijos ir ugdymo naujovės;

9.4. kūrybingumo ir iniciatyvumo – ugdomas mokinių kūrybinis mąstymas, atsakomybės už savo mokymosi rezultatus prisiėmimas, muzikinės raiškos pasiekimų pristatymo visuomenei gebėjimai.

10. Programoje numatytų muzikos dalykų paskirtis – sukurti sąlygas ir suteikti mokiniui muzikavimo pradmenis, supažindinti su muzikos kalba. Sudaryti galimybes patirti muzikavimo džiaugsmą, plėtoti mokinių muzikinę estetinę patirtį, atskleisti ir padėti pažinti kūrybines galias. Nuoseklus ir sistemingas muzikinis ugdymas vyksta per įvairias muzikines veiklas, apimančias muzikavimą, muzikos pažinimą bei vertinimą, muzikinės kultūros reiškinių nagrinėjimą. Muzikos kalbos, muzikos rašto simbolių pažinimas suteikia mokiniams galimybes įvaldyti savitą neverbalinę kalbą, leidžiančią komunikuoti muzikos priemonėmis, prasmingai ir sąmoningai dalyvauti įvairiapusiame muzikiniame gyvenime.

II SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI

11. Programos tikslas – sukurti sąlygas ir suteikti mokiniui pasirinkto chorinio (vokalinio) muzikavimo pradmenis, puoselėti kiekvieno mokinio prigimtinį muzikalumą, intelektines ir fizines galias, suteikti muzikinio raštingumo, muzikavimo gebėjimų, įgūdžių ir kompetencijų pradmenis, skatinti džiaugtis savo pasiekimais.

12. Pradinio formalųjį švietimą papildančio muzikinio ugdymo uždaviniai. Siekiama, kad mokiniai:

- 12.1. pažintų ir noriai ugdytų savo muzikines, fizines, dvasines, intelektines galias;
- 12.2. ugdytųsi pagarbą Lietuvos muzikinei kultūrai ir poreikį ją plėtoti;
- 12.3. įgytų taisyklingo balso valdymo/instrumento ir laikysenos įgūdžių;
- 12.4. mokytųsi muzikos kalbos bei ugdytųsi jos supratimą, įvaldytų muzikavimo technikas, siektų geriausių muzikavimo rezultatų;
- 12.5. tikėtų savo sėkme, mokytųsi kantriai įveikti nesėkmes;
- 12.6. noriai dalyvautų mokyklos ir viešajame muzikiniame kultūriniame gyvenime.

III SKYRIUS KOMPETENCIJŲ UGDYMAS

13. Įgyvendinant Programos turinį, ugdomos bendrosios mokinių kompetencijos:

13.1. Pažinimo kompetencija. Per muzikavimo ir kitų muzikos dalykų pamokas mokiniai ugdo pažinimo kompetenciją, įgydami muzikos žinių bei gebėjimų, mokydamiesi kritiškai mąstyti ir sprendami muzikines kūrybines problemas. Muzikuodami, kurdami muziką ir jos klausydami, mokiniai mokosi įveikti išskylančius iššūkius, rasti tinkamus sprendimus. Įveikdami muzikavimo sunkumus ir muzikinės kūrybos iššūkius jie mokosi mokyti, savarankiško sprendimų priėmimo bei tobulina kitus savivaldaus mokymosi elementus. Operuodami muzikos kalbos elementais ir struktūromis jie mokosi suvokti muziką kaip prasmingą neverbalinį garsinį tekstą. Muzikos kūrinio suvokimas – savitas mąstymo būdas: tai kognityvinis iššūkis, reikalaujantis pastangų ir skatinantis savižiną ir saviugdą. Nagrinėdami muzikos reiškinių įvairovę mokiniai įgyja muzikinės kultūros pagrindų;

13.2. Socialinė emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija. Drauge muzikuodami, diskutuodami, sprendami kūrybines problemas, mokiniai mokosi bendrauti ir bendradarbiauti. Muzikuodami grupėje (ansamblyje, chore), jie ugdo empatijos gebėjimus, mokosi stebėti ir jausti vienas kitą. Pažintis su kitų kultūrų (subkultūrų) ir stilių muzika mokiniams atveria galimybę pažinti kitą, taip ugdytis empatiškumą ir toleranciją. Muzika svarbi ir kaip psichologinės savireguliacijos būdas (diskutuojama apie aktyvinančią ir raminančią muzikos poveikį, nagrinėjami

pavyzdžiai). Ypač svarbios muzikuojant patiriamos teigiamos emocijos, savižina, asmenybės ūgtis ir savivertės augimas, patiriami įveikiant mokinio jėgas atitinkančius muzikinius iššūkius;

13.3. Kūrybiškumo kompetencija. Muzikinis ugdymas su kūrybiškumu, visų pirma, siejasi per kūrybines veiklas: dainavimą, grojimą, komponavimą, improvizavimą, aranžavimą, muzikinės kultūros pažinimą ir interpretavimą. Mokydamiesi interpretuoti muzikos kūrinius, mokiniai tyrinėja kūrinį, siūlo idėjas dėl jo atlikimo, kritiškai jas vertina, pristato ir dalinasi kūrybos rezultatais, įsivertina juos. Per choro, solfedžio, muzikos instrumento ir kt. pamokas skatinamas muzikinės raiškos galimybių tyrinėjimas, muzikinė mokinių kūryba bei muzikinės patirties refleksija. Mokiniai kelia probleminius klausimus, mokosi juos kūrybiškai spręsti ieškodami įvairių sprendimo būdų, interpretuodami ir vertindami kuriamą, klausomą ir atliekamą muziką;

13.4. Pilietiškumo kompetencija. Dalyvaudami valstybei svarbiuose renginiuose, atlikdami lietuvišką muziką ugdomi pilietinį tapatumą, įsipareigoja gerbti Lietuvos nepriklausomybę. Pamokose pilietiškumo kompetencija ugdoma per atskiras temas, atliekamą ir klausomą repertuarą. Mokomasi himnų, kitų svarbią simbolinę reikšmę įgijusių autorinių bei liaudies dainų. Svarbi pažintis su Lietuvos tautinių bendrijų muzika (lenkų, baltarusių, žydų, karaimų), padedanti suvokti pilietinės visuomenės etninę įvairovę. Mokiniai mokosi suprasti ir pagrįsti autorinių bei gretutinių teisių reikšmę, etiško ir legalaus kūrinių ir jų įrašų panaudojimo svarbą;

13.5. Kultūrinė kompetencija. Mokiniai, atlikdami įvairių stilių, žanrų, regionų muziką, dalyvaudami koncertinėje veikloje, bendraudami su profesionaliais menininkais, įgyja kultūrinio išprusimo, raiškos ir sąmoningumo pradmenis. Per muzikos pamokas mokiniai mokosi vertinti muziką kaip svarbią savo bendruomenės, tautos ir žmonijos kultūros dalį, ugdomi muzikinės kultūros įvairovės supratimą. Dainuodami liaudies dainas jie giliau susipažįsta su savo etnine kultūra, nagrinėdami ir atlikdami šiuolaikinę muziką įgyja šiuolaikinės Lietuvos, Europos ir pasaulio muzikinės kultūros raidos tendencijų supratimą, pagal savo išgales dalyvauja kultūriniame gyvenime;

13.6. Komunikavimo kompetencija. Muzika yra neverbalinė garsinė komunikacija, vykstanti tarp muzikos kūrėjų, atlikėjų ir klausytojų, o muzikos kūriniai – tai prasmę turintys neverbaliniai pranešimai. Pamokoje mokiniai mokosi kurti ir atlikti, klausytis, analizuoti ir interpretuoti muzikos kūrinius. Klausydamiesi muzikos, muzikuodami ir kurdami muziką, mokiniai komunikuoja ne tik žodiniu, bet ir neverbaliniu būdu (pvz., reaguoja į muziką, perteikia jos įspūdį kūno kalba, nuotaika, judesiu, piešiniu). Jie mokosi suvokti kūrinį kaip prasmingą muzikinį pranešimą ar tekstą, kuris perteikiamas savitomis (iš esmės neverbalinėmis) muzikinės kalbos ir išraiškos priemonėmis. Mokiniai mokosi suvokti ir vertinti muzikos priemonėmis siunčiamus pranešimus, ugdomi medijų raštingumą;

13.7. Skaitmeninė kompetencija. Mokinių skaitmeninės kompetencijos ugdymas apima visas muzikinės veiklos rūšis: muzikos kūrimą, muzikavimą ir muzikos reiškinių bei kultūrinių kontekstų pažinimą. Pažindami muzikos reiškinius ir kontekstus, jie mokosi saugiai ieškoti reikiamos garsinės, tekstinės, vaizdinės informacijos muzikos klausymosi platformose ir socialiniuose tinkluose, kritiškai ją vertinti, mokosi kibernetinio saugumo principų ir autorinės etikos reikalavimų.

14. Kompetencijų vertinimas planuojamas kartu su ugdymo procesu.

IV SKYRIUS TURINYS, METODAI, PRIEMONĖS

15. Siekiant visapusiškai ir nuosekliai ugdyti mokinių muzikinius gebėjimus ir kompetencijas, programą sudaro branduolio ir pasirenkamieji dalykai, kurių ugdymo turinys glaudžiai siejasi tarpusavyje.

16. Branduolio dalykai yra privalomi, pasirenkamieji – neprivalomi, juos mokykla siūlo atsižvelgdama į mokinių poreikius ir mokyklos galimybes.

17. Branduolio ir pasirenkamiesiems dalykams skiriamos valandos numatomos mokyklos ugdymo plane.

18. Programos sandara:

Programa	Programos sudėtis	Dalykai	Trukmė
PRADINIO MUZIKINIO FŠPU PROGRAMA	Programos branduolio dalykai	Choras (priedas Nr. 1)	4 m.
		Solfedžio (priedas Nr. 2)	4 m.
		Muzikos instrumentas (fortepijonas, priedas Nr. 3 fleita, priedas Nr. 4 gitara, priedas Nr. 5 smuikas, priedas Nr. 6)	4 m.
	Programos pasirenkamieji dalykai	Pagilintas instrumentas	2 m.
		Fortepijonas (kitu instrumentu (ne fortepijonu) muzikuojantiems mokiniams)	1 m.
		Ansamblis	2–3 m.

19. Programa įgyvendinama taikant grupinio ir pavienio (individualaus) mokymosi formas. Mokykloje taikomi mokymo proceso organizavimo būdai – kasdienis, savarankiškas ir individualus:

- 19.1. grupine forma, kasdieniu būdu mokomasi choro, solfedžio dalykų;
- 19.2. paviene (individualia) forma mokomasi muzikavimo (fortepijonu, kitu pasirinktu instrumentu).

20. Minimalus mokinių skaičius grupėje – 8, maksimalus – 12.

21. Programai įgyvendinti rekomenduojama mokymosi aplinka ir mokymosi priemonės:

- 21.1. mokinio pasirinktas muzikos instrumentas, fortepijonas arba pianinas, garso klausymosi įranga, metronomas, kompiuteris su interneto prieiga, vaizdo kamera, mikrofonas;
- 21.2. grupinių užsiėmimų patalpose – fortepijonas ar pianinas, lenta (interaktyvi lenta, vaizdo projektorius), garso klausymosi įranga, kompiuteris, internetas.

22. Mokytojas, siekdamas atskleisti mokinio individualybę, ugdymo proceso metu taiko įvairias mokymo(si) strategijas ir metodus: informacinius, praktinius, kūrybinius/žaidybinius, demonstravimo, integruoto ugdymo, aktyvius mokymo ir IKT metodus.

23. Programą baigusiems mokiniams rekomenduojama muzikinį ugdymą tęsti, renkant pagrindinio muzikinio formalią švietimą papildančio ugdymo programą.

V SKYRIUS MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

24. Baigę programą mokiniai:

- 24.1. bus įgiję muzikinio raštingumo ir pasirinkto instrumento valdymo pagrindus;
- 24.2. gebės laisvai ir išraiškingai muzikuoti chore bei pasirinktu instrumentu;
- 24.3. išmanys ir taikys muzikos mokymosi strategijas, mokės spręsti iškilančius mokymosi iššūkius;
- 24.4. bus sukaupę individualios ir kolektyvinės muzikinės raiškos scenoje patirties;
- 24.5. demonstruos pozityvias kultūrinės ir gyvenimiškas nuostatas, kompetencijų pradmenis;
- 24.6. bus pasirengę ir motyvuoti tęsti mokymąsi pagal pagrindinio muzikinio formalią švietimą papildančio ugdymo programą.

25. Mokinių pasiekimai vertinami vadovaujantis Mokyklos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2022 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. V-42. Vertinant atsižvelgiama į kiekvienos moksleivės individualią brandą, galimybes, padarytą asmeninę pažangą. Vertinimui pasitelkiami iš anksto su mokiniais aptarti, visiems (mokytojui, mokiniui, jo tėvams,

globėjams, rūpintojams) aiškūs ir korektiškai taikomi vertinimo kriterijai. Įvertinant pabrėžiama, kokią individualią pažangą mokinys padarė.

26. Pradiniame ugdyme yra taikoma nepažyminė vertinimo sistema, pagrįsta idiografinio vertinimo (individualios pažangos) nuostatomis. Naudojami vertinimo tipai: formuojamasis, diagnostinis, mokslo metų gale – apibendrinamasis vertinimas.

CHORAS

1. Choro paskirtis – suteikti mokiniui chorinio dainavimo pradmenis.
2. Choro tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti chorinio dainavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atsiskleisti.
3. Choro uždaviniai:
 - 3.1. atskleisti muzikinius gebėjimus, puoselėjant prigimtinių vaiko muzikalumą;
 - 3.2. formuoti taisyklingo chorinio dainavimo ir laikysenos įgūdžius;
 - 3.3. pažinti muzikinės kalbos priemones;
 - 3.4. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus, improvizacinius gebėjimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.
4. Choro dalyką sudaro trys veiklos sritys:
 - 4.1. chorinio dainavimo atlikimo įgūdžių įvaldymas;
 - 4.2. chorinių kūrinių interpretavimas;
 - 4.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
5. Choro mokymosi trukmė 4 metai.
6. Choro mokymasis:
 - 6.1. choro pamokos yra grupinės;
 - 6.2. mokantis grupėje, 1–3 klasėje skiriamos po 2 valandas per savaitę ir po 3 valandas per savaitę – 4 klasėje. 2 valandos per savaitę skiriama jungtiniam atskiros klasės chorui;
 - 6.3. jungtinio choro pamokoms skiriama atitinkamai po 2 koncertmeisterio valandas per savaitę.
7. Choro mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – chorinio dainavimo įgūdžių įvaldymas	
Nuostata – įgyti pradinius chorinio dainavimo įgūdžius	
Esminis gebėjimas – perskaityti ir teisingai atlikti muzikinį tekstą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Pažinti muzikinį raštą ir galėti jį perskaityti, dainuojant.	1.1.1. Pažinti natas, žinoti jų pavadinimus, įsisavins seką: matau natą – įsivaizduoju jos skambesį – dainuoju garsą; 1.1.2. žinoti garsų ar pauzių trukmę, garsų aukščių ir ritmo trukmių santykius; 1.1.3. žinoti pagrindinius dinamikos ženklus.
1.2. Taisyklingai stovint, išgauti kokybišką garsą: aktyvizuoti ir valdyti įkvėpimo ir iškvėpimo momentus, reguliuoti kvėpavimą pagal dainos melodijos apimtį, sinchronizuoti savo kvėpavimą dainuojant su grupe, įjungti diafragmos raumenis į aktyvų kvėpavimą, kontroliuoti galvos ir kūno padėtį, išlaikyti tiesią, be įtampos laikyseną, kontroliuoti rankų padėtį.	1.2.1. Žinoti taisyklingos laikysenos reikalavimus, nusakyti ir pademonstruoti taisyklingo garso išgavimo ir kvėpavimo elementus.
1.3. Taisyklingai formuoti dainuojamą garsą, vokalizuoti balses, laisvai ir teisingai intonuoti žemiausias ir aukščiausias natas.	1.3.1. Sąmoningai fiksuoti garso pradžią ir pabaigą, garsą derinti su auftakto judesiu ir kitais dirigento mostais, suvokti kietos ir minkštos garso atakos suvokimas.

2. Veiklos sritis – muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – suprasti ir išraiškingai atlikti muzikinį tekstą	
Esminis gebėjimas – muzikinės veiklos metu taikyti išraiškos priemones muzikos kūrinio atskleidimui	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti skirtingo charakterio nesudėtingus chorinius kūrinius, perteikiant jų emocijas, charakterį, nuotaiką.	2.1.1. Paaiškinti kūrinio struktūrinius elementus (motyvas, frazė, sakinys), formą ir naudojamus interpretacijos ženklus.
2.2. Atliekant kūrinius laikytis chorinio kūrinio tempo, dinamikos, artikuliacijos nuorodų.	2.2.1. Įvardinti kūrinyje panaudotus tempo, dinamikos, artikuliacijos ženklus; 2.2.2. suprasti choro vadovo dirigavimo mosto prasmę.
2.3. Siekti išraiškingo dainavimo.	2.3.1. Įprasminti dainuojamus žodžius, aktyvuoti natūralią ir neforsuotą veido mimiką, atliepiančią kūrinio nuotaiką ir mintį, siekti įtaigaus kūrinio atlikimo.
3. Veiklos sritis - muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti choro koncertuose mokykloje ir kituose renginiuose	
Esminis gebėjimas – atlikti nesudėtingą programą klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.	3.1. Atlikti numatytą koncertinę choro programą.
3.2. Įgyti sceninės kultūros pradmenis.	3.2.1. Išmokti susikaupti ir sutelkti dėmesį prieš kūrinio atlikimą. Įgyti elementarių žinių apie sceninį elgesį ir sceninę laikyseną; 3.2.2. mokytis nesijaudinti pamokoje ir pasirodymo metu; 3.2.3. gebėti įsivertinti savo pasiekimus; 3.2.4. suvokti asmeninę atsakomybę pasirodymo metu; 3.2.5. įprasti savo gebėjimus reikšti scenoje.

8. Choro turinio apimtis:

8.1. dainuojamojo garso formavimo pradmenys, taisyklinga laikysena, vokalinis kvėpavimas, tikslus melodinis intonavimas, ritminis tikslumas, natų skaitymo pradmenų ugdymas, diktija;

8.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų chorinių kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir išraiškingas dainavimas;

8.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – chorinių kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninio elgesio kultūros pradmenys;

8.4. Mokomojo repertuaro kūrinių skaičius per mokymosi metus:

	Mokymosi metai	Kūrinių skaičius per mokymosi metus			
		Stambios formos kūriniai	Polifoniniai kūriniai	Dainos	Etiudai, vokalizės
Choras	1	–	–	10–12	4–6
	2–4	1–3	1–2	6–8	4–6

SOLFEDŽIO

1. Solfedžio paskirtis – sudaryti palankias sąlygas sistemškai plėtoti mokinio prigimtinius bendruosius muzikinius gebėjimus, suteikti bendrųjų ir muzikinių kompetencijų.

2. Solfedžio tikslas – lavinti prigimtinius bendruosius muzikinius gebėjimus – ritmo, dermės, intonavimo pojūtį, vidinę klausą, muzikinę atmintį, padėti įgyti pradinį muzikinį raštingumą.

3. Solfedžio uždaviniai:

3.1. formuoti intonavimo įgūdžius;

3.2. lavinti metrinės pulsacijos bei ritmikos santykio pojūtį ir suvokimą;

3.3. išmokti pagrindinius muzikinio rašto elementus ir gebėti juos pritaikyti, užrašant iš klausos žinomą ar savo sukurtą muzikos melodiją;

3.4. žadinti domėjimąsi muzika bei kitomis kultūros formomis, ugdant mokinių muzikinį skonį, skatinant mąstymą ir emocijas.

4. Solfedžio sudaro trys veiklos sritys:

4.1. intonavimas;

4.2. ritmavimas;

4.3. muzikos tekstų klausymasis, atpažinimas ir užrašymas.

5. Solfedžio mokymosi trukmė 4 metai.

6. Solfedžio mokymas:

6.1. grupėje 8–12 mokinių;

6.2. skiriamos 2 valandos per savaitę. Mokiniam, turintiems mokymosi sunkumų, gali būti papildomai skiriama 1 solfedžio grupinė pagalbos pamoka per savaitę;

6.3. pamokose naudojamos informacinės kompiuterinės technologijos.

7. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – intonavimas	
Nuostata – intonuoti atliekamą muziką	
Esminis gebėjimas – intonuoti melodijas mažoro ir minoro natūraliose dermėse	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įgyti pradines muzikos rašto žinias ir taikyti jas mokantis tikslaus intonavimo įgūdžių.	1.1.1. Taisyklingai kvėpuoti, tarti skiemenis, žinoti taisyklingos laikysenos reikalavimus, solfedžiuojant intervalus, akordus; 1.1.2. suprasti „intonavimo“ bei „derėjimo“ terminus.
1.2. Tiksliai ir išraiškingai solfedžiuoti lietuvių liaudies dainas, vienbalses melodijas, įvairius melodinius pratimus.	1.2.1. Solfedžiuojant diriguoti arba belsti; 1.2.2. išlaikyti pasirinktą tempą.
1.3. Dainuoti mažoro ir minoro dermės skirtingose tonacijose iki trijų ženklų.	1.3.1. Apibūdinti mažoro ir minoro dermės, išvardinti pastovius ir nepastovius dermės laipsnius; 1.3.2. gebėti sudaryti T, S, D nuo garso arba tonacijoje, intervalus su sprendimais dermėje.
2. Veiklos sritis – ritmavimas	
Nuostata – siekti ritmavimo tikslumo, suprasti šio tikslumo svarbą muzikoje	
Esminis gebėjimas – atpažinti bei atlikti įvairius ritminius darinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atpažinti garsų trukmes.	2.1.1. Žinoti natų ir pauzių trukmes;

	2.1.2. vartoti „garsų trukmės“ ir „taktavimo“ sąvokas.
2.2. Perskaityti ir atlikti ritminius darinius.	2.2.1. Išlaikyti pasirinktą tempą.
2.3. Sukurti ir atlikti paprastus ar sudėtingesnius ritmo darinius.	2.3.1. Sukurti ir atlikti ritmo motyvus ir sakinius.
3. Veiklos sritis – muzikos teksto klausymasis, atpažinimas ir užrašymas	
Nuostata – pritaikyti teorines muzikos žinias	
Esminis gebėjimas – klausia atpažinti, apibūdinti ir užrašyti skambantį muzikinį tekstą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Klausia atpažinti ir apibūdinti klausomų muzikos tekstų savybes.	3.1.1. Įvardinti muzikos teksto metrą, dermę; 3.1.2. naudojantis muzikiniais terminais ir sąvokomis, apibūdinti klausomą kūrinį.
3.2. Klausia atpažinti ir užrašyti girdėtą arba sukurtą vienbalsę melodiją ir ritmą.	3.2.1. Naudoti muzikos užrašymo ženklus ir galėti paaiškinti jų reikšmes; 3.2.2. skirti dermės laipsnius ir apibūdinti melodinę liniją ir ritminį piešinį.

8. Solfedžio turinio apimtis:

8.1. intonavimas ir solfedžiavimas:

8.1.1. vienbalsių melodijų, liaudies ir autorinių dainų solfedžiavimas;

8.1.2. dermės laipsnių intonavimas, mažorinių ir minorinių gamų dainavimas iki 3 ženklų;

8.1.3. natų skaitymas smuiko (a–f²) ir boso raktuose;

8.1.4. harmoniniai ir melodiniai intervalai dermėje nuo 1 iki 8 gl;

8.1.5. kvintakordų T, S, D sudarymas ir dainavimas dermėje;

8.2. ritmavimas:

8.2.1. natos ir pauzės (perskaito ir atlieka);

8.2.2. paprastieji metrai, ritmo ostinato, priešaktis ir užaktis, sinkopė, ritminis kanonas, naudojama kūno ir instrumentinė perkusija;

8.3. muzikos tekstų klausymasis, atpažinimas ir užrašymas:

8.3.1. elementarūs ritminiai ar melodiniai sakinio ar periodo trukmės diktantai paprastuose metruose, tonacijose iki 3 ženklų;

8.3.2. nesudėtingų melodinių ir ritminių frazių kūrimas ir užrašymas, panaudojant įprastus būdus bei informacines kompiuterines technologijas.

FORTEPIJONAS

1. Fortepijono paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus, įgyti muzikavimo fortepijonu pradmenis ir suteikti muzikavimo patirtį.
2. Fortepijono tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti muzikavimo fortepijonu žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atsiskleisti.
3. Fortepijono uždaviniai:
 - 3.1. suteikti mokiniui muzikavimo fortepijonu pradmenis;
 - 3.2. atskleisti mokinio muzikinius gebėjimus, puoselėjant prigimtinių mokinio muzikalumą;
 - 3.3. plėtoti muzikos kūrinių interpretacijos žinias;
 - 3.4. ugdyti mokinio sceninę raišką ir artistišumą;
 - 3.5. lavinti mokinio gebėjimus ir ansamblinio muzikavimo srityje;
 - 3.6. atskleisti mokinio muzikinės prigimties individualumą, parenkant mokomąjį repertuarą ir nustatant skambinimo fortepijonu įgūdžių formavimą;
 - 3.7. skatinti mokinio veiklą ir raišką socialinėje kultūrinėje aplinkoje – viešais pasirodymais koncertuose, renginiuose mokykloje, mieste, šalyje;
 - 3.8. ugdyti mokinio gebėjimą vertinti ir įsivertinti;
 - 3.9. plėsti mokinio muzikinį akiratį, lavinti erudiciją, fortepijono meno priemonėmis suteikti gilesnį muzikos pažinimą, atskleisti pasaulio kultūros ir meno tradicijas bei vertybes.
4. Muzikavimo veiklos sritys: skambinimo fortepijonu įgūdžių formavimas, muzikos kūrinių interpretavimas, muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
5. Mokymosi trukmė – 4 metai.
6. Muzikavimo mokymas:
 - 6.1. fortepijono pamokos individualios – skiriama 1 valanda per savaitę, nuo III–IV klasės mokinys gali pasirinkti mokytis pagilinto instrumento dalyką, skiriama 1 papildoma valanda per savaitę;
 - 6.2. Ketvirtoje klasėje mokiniai, muzikuojantys fleita, smuiku, gitara, gali rinktis papildomą fortepijoną, skiriama 1 val. per savaitę vienerius metus;
 - 6.3. nuo antros klasės mokiniai gali rinktis ansamblio dalyką, skiriama 1 val. per savaitę. Ansamblio turinys numatytas fortepijono dalyko mokomajame repertuare;
 - 6.4. mokiniams sudaromos individualios programos, atsižvelgiant į kiekvieno mokinio asmeninius gebėjimus ir charakterį.
7. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – muzikavimo technikos įgūdžių formavimas, ugdymas ir įvaldymas	
Nuostata – įgyti pradinius skambinimo fortepijonu įgūdžius, tobulinti muzikos kūrinių atlikimo gebėjimus	
Esminis gebėjimas – fortepijonu atlikti nesudėtingą muzikinį kūrinį	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įgyti pradinius skambinimo fortepijonu įgūdžius. Taisyklingai sėdint išgauti kokybišką garsą.	1.1.1. Žinoti taisyklingos laikysenos ir sėdėjimo prie fortepijono taisykles, laikyseną, rankų pozicijų formavimą, pirštuotės reikšmę.
1.2. Pažinti muzikinį raštą ir gebėti jį perskaityti skambinant fortepijonu.	1.2.1. Mokytis pažinti natas, žinoti jų pavadinimus, garsų ir pauzių trukmę, pagrindinius dinamikos ir muzikos artikuliacijos ženklus;

	1.2.2.naudoti ir gebėti paaiškinti garso išgavimo būdus.
1.3. Lavinti ansamblinio muzikavimo įgūdžius.	1.3.1. Parengti savo partiją tiksliai ir kokybiškai bei mokėti derinti savo partijos atlikimą su kito ansamblio dalyvio veiksmis.
PAGILINTAS INSTRUMENTAS	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.4. Atlikti sudėtingesnius muzikinius kūrinius.	1.4.1. Teisingai išmokti ir įsisavinti kūrinių tekstus; 1.4.2. naudoti teisingą aplikatūrą, alteraciją, galėti paaiškinti nuorodas; 1.4.3. įvardinti kūrinio formos elementus.
1.5. Tobulinti garso išgavimo įgūdžius.	1.5.1. Naudoti ir gebėti paaiškinti garso išgavimo būdus; 1.5.2. naudoti ir gebėti paaiškinti fortepijono galimybes formuojant kokybišką garsą.
1.6. Susipažinti su įvairiomis atlikimo technikomis.	1.6.1. Gebėti panaudoti keturių garsų, ilgus arpeggio; 1.6.2. gebėti panaudoti smulkios (chromatinės gamos) ir stambios technikos (keturgarsiai akordai) elementus.
2. Veiklos sritis – muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – suprasti ir išraiškingai atlikti muzikinį tekstą	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti nesudėtingos faktūros muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti skirtingo charakterio įvairios formos ir faktūros kūrinius, perteikiant jų charakterį ir nuotaiką.	2.1.1. Suprasti kūrinio struktūrinius elementus – (motyvas, sakiny, frazė, periodas), formą ir interpretacinius ženklus; 2.1.2. apibūdinti ir perteikti atliekamų kūrinių charakterius; 2.1.3. mokėti sudaryti dinaminį planą kūrinyje ir jį įgyvendinti atlikime.
2.2. Laikytis tempo, ritmo ir artikuliacijos nuorodų atliekant kūrinius.	2.2.1. Pažinti metrus ir jų specifiką, įsisavinti ritmines vertes; 2.2.2. mokėti apibūdinti tempus, pažinti muzikinius terminus; 2.2.3. stengtis kuo tiksliau atlikti kūrinio faktūros reikalavimus (ritmas, garsas, štrichai); 2.2.4. laipsniškai įvesti ir naudoti pedalizavimą atliekamame repertuare.
2.3. Žinoti polifoninės ir homofoninės muzikos atlikimo ypatumus.	2.3.1. Siekti suprasti, išgirsti ir atlikti polifoninės muzikos žanrus; 2.3.2. suvokti ir perteikti melodijos ir akompanimento santykį kūrinyje.
PAGILINTAS INSTRUMENTAS	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.4. Išraiškingai atlikti skirtingo charakterio įvairios formos ir faktūros kūrinius, perteikiant jų charakterį ir nuotaiką.	2.4.1. Suprasti kūrinio struktūrinius elementus (motyvas, sakiny, frazė, periodas), formą ir interpretacinius ženklus; 2.4.2. perteikti melodijos sandaros prasminius taškus, „intonuoti“; 2.4.3. apibūdinti ir perteikti atliekamų kūrinių charakterius; 2.4.4. žinoti pagrindinius dinamikos dėsnius muzikoje; 2.4.5. aptarti savo atliekamo kūrinio interpretaciją; 2.4.6. demonstruoti kūrybiškumą, savarankišką mąstymą sprendžiant kylančius meninius uždavinius.
2.5. Siekti tikslaus ir kokybiško kūrinio atlikimo nurodytame tempe.	2.5.1. Stengtis kuo tiksliau atlikti kūrinio faktūros reikalavimus (ritmas, garsas, štrichai); 2.5.2. mokėti apibūdinti tempus, pažinti muzikinius terminus;

	2.5.3. žinoti pedalizavimo naudojimo būdus ir specifiką ir tiksliai taikyti atlikime.
2.6. Žinoti polifoninės ir homofoninės muzikos atlikimo ypatumus.	2.6.1. Siekti suprasti, išgirsti ir atlikti polifoninės muzikos žanrus, perteikti balsų ir temų kaitą; 2.6.2. suvokti ir perteikti melodijos ir akompanimento santykį kūrinyje.
2.7. Lavinti skaitymo iš lapo įgūdžius.	2.7.1. Savarankiškai analizuoti ir atlikti nesudėtingą nežinomą muzikinį tekstą.
3. Veiklos sritis – muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertinėje veikloje	
Esminis gebėjimas – viešai atlikti muzikinius kūrinius klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.	3.1.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą programą mokyklos ar miesto (rajono) renginiuose; 3.1.2. tinkamai elgtis scenoje – mokytis sceninės kultūros, skirti dėmesį sceninei aprangai bei elgesiui scenoje; 3.1.3. mokytis susikaupti, išlaikyti dėmesį ir suvaldyti sceninį jaudulį; 3.1.4. žinoti konkursų, festivalių paskirtį, reikalavimus ir juos vykdyti.
3.2. Vertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. Sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ar koncerto dalyvių atlikimą (išskiriant privalumus ir trūkumus); 3.2.2. žinoti, stebėti ir vertinti aplinkoje vykstančius muzikinius reiškinius.
PAGILINTAS INSTRUMENTAS	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.3. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.	3.3.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą programą mokyklos ar miesto (rajono) renginiuose; 3.3.2. tinkamai elgtis scenoje – mokytis sceninės kultūros, skirti dėmesį sceninei aprangai bei elgesiui scenoje; 3.3.3. mokytis susikaupti, išraiškos priemonių bei galimų asociacijų pagalba įtaigiai, išraiškingai, stilistiškai teisingai atlikti kūrinį; 3.3.4. žinoti konkursų, festivalių paskirtį, reikalavimus ir juos vykdyti.
3.4. Vertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.4.1. Sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ar koncerto dalyvių atlikimą (išskiriant privalumus ir trūkumus); 3.4.2. žinoti, stebėti ir vertinti aplinkoje vykstančius muzikinius reiškinius.

8. Programos turinio apimtis:

8.1. muzikavimo technikos įgūdžių formavimas, ugdymas ir įvaldymas: pagrindiniai garso išgavimo būdai, intonavimas, ritminis tikslumas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, ritminis tikslumas;

8.2. muzikos kūrinių interpretavimas: nesudėtingų muzikos kūrinių formų, sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas, skaitymo iš lapo įgūdžių lavinimas;

8.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje: kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, kitų atlikėjų vertinimas, sceninės patirties kaupimas.

9. Kūrinių skaičius per mokymosi metus:

Muzikos instrumentas	Kūrinių skaičius per mokymosi metus						Vertinimo formos
	Mokymosi metai	St. formos kūriniai	Polifoniniai kūriniai	Pjesės	Etiudai	Ansamblis	
Fortepijonas	1	Kūrinių kiekis ir turinys kiekvienam mokiniui parenkamas individualiai. Rekomenduojamos nedidelės apimties programinės pjesės ir ansambliai (apie 10 kūrinių)					I pusmetis Atsiskaitymas nevykdomas II pusmetis Koncertas, viešas atlikimas, įskaita
	2	1	1	2–3	1–2	2–3	I pusmetis Koncertas, viešas atlikimas, įskaita II pusmetis Koncertas, viešas atlikimas, įskaita
	3	1	1	2–3	1–2	2–3	I pusmetis Koncertas, viešas atlikimas, įskaita II pusmetis Koncertas, viešas atlikimas, įskaita
	4	1	1	2–3	1–2	2–3	I pusmetis Koncertas, viešas atlikimas, įskaita II pusmetis Apibendrinamasis žinių patikrinimas
Papildomas fortepijonas (fleitos, smuiko, gitaros mokiniams)	4	-	-	2–3	2–3	-	I pusmetis Kontrolinė pamoka II pusmetis Kontrolinė pamoka
Pagilintas fortepijonas	3–4	2	2	2–4	2–3	2–3	I pusmetis Techninė įskaita Koncertas, viešas atlikimas, įskaita II pusmetis Techninė įskaita Apibendrinamasis žinių patikrinimas

FLEITA

1. Fleitos paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus, įgyti muzikavimo fleita pradmenis ir suteikti muzikavimo patirtį.
2. Fleitos tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti instrumentinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atsiskleisti.
3. Fleitos uždaviniai:
 - 3.1. atskleisti muzikinius gebėjimus, puoselėjant prigimtinių vaiko muzikalumą;
 - 3.2. formuoti taisyklingo instrumento valdymo ir laikysenos, kvėpavimo įgūdžius;
 - 3.3. pažinti muzikines kalbos priemones;
 - 3.4. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.
4. Fleitos dalyką sudaro trys veiklos sritys:
 - 4.1. muzikavimo atlikimo įgūdžių įvaldymas;
 - 4.2. muzikos kūrinių interpretavimas;
 - 4.3. muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
5. Fleitos mokymosi trukmė – 4 metai.
6. Fleitos pamokos individualios – skiriama 1 val. per savaitę, nuo 3 klasės mokinys gali pasirinkti mokytis pagilintos fleitos dalyko – papildomai skiriama 1 val. per savaitę.
7. Nuo 4 klasės, mokytojui rekomendavus, Metodinei tarybai pritarus, mokinys gali mokytis skersine fleita – skiriamos 2 val. per savaitę.
8. Mokiniais sudaromos individualios programos, atsižvelgiant į kiekvieno mokinio asmeninius gebėjimus ir charakterį.
9. Nuo antros klasės mokiniai gali rinktis ansamblio dalyką, skiriama 1 val. per savaitę. Ansamblio turinys numatytas fleitos dalyko mokomajame repertuare.
10. Programą baigusiems mokiniams rekomenduojama tęsti muzikinį ugdymą, renkantis pagrindinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programą.
11. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – muzikos atlikimo įgūdžių įvaldymas	
Nuostata – įgyti pradžinius muzikavimo įgūdžius	
Esminis gebėjimas - perskaityti ir teisingai atlikti muzikinį tekstą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Pažinti muzikinį raštą ir galėti jį perskaityti naudojant muzikos instrumentą.	1.1.1. Pažinti natas, žinoti jų pavadinimus; 1.1.2. žinoti garsų ar pauzių trukmę; 1.1.3. žinoti pagrindinius dinamikos ženklus.
1.2. Taisyklingai stovint išgauti kokybišką garsą.	1.2.1. Žinoti taisyklingos stovėsenos /laikysenos reikalavimus; 1.2.2. nusakyti ir pademonstruoti taisyklingo garso išgavimo principus ar kvėpavimo elementus, pirštuotę; 1.2.3. žinoti Išilginės fleitos priežiūros reikalavimus.
2. Veiklos sritis – muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – suprasti ir išraiškiai atlikti muzikinį tekstą	
Esminis gebėjimas – muzikinės veiklos metu taikyti išraiškos priemones muzikos kūrinio	

turinio atskleidimui	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti skirtingo charakterio nesudėtingos faktūros kūrinus, perteikiant jų emocijas, charakterį, nuotaiką.	2.1.1. Paašškinti kūrinio struktūrinius elementus (motyvas, frazė, sakinys), formą, bei naudojamus interpretacijos ženklus.
2.2. Atliekant kūrinus laikytis tempo, dinamikos, artikuliacijos nuorodų.	2.2.1. Įvardinti kūrinyje panaudotus tempo, dinamikos, artikuliacijos ženklus; 2.2.2. paašškinti kūrinyje esančių išraiškos priemonių atlikimo ypatumus.
3. Veiklos sritis – muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti klasės, mokyklos koncertuose ir kituose renginiuose	
Esminis gebėjimas – atlikti nesudėtingą programą klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.	3.1.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą koncertinį numerį koncerte; 3.1.2. mokytis sceninės kultūros, skirti dėmesio aprangai ir elgsenai scenoje; 3.1.3. mokytis susikaupti, nesijaudinti pamokoje ir pasirodymo metu.
3.2. Taikant sutartus kriterijus, įvertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. Įvardinti kūrinio atlikimo vertinimo kriterijus; 3.2.2. sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ir klasės draugų grojimą (išskiriant teigiamas ir neigiamas atlikimo puses).

12. Fleitos turinio apimtis:

12.1. muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;

12.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

12.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

13. Kūrinių skaičius per mokymosi metus:

Muzikos instrumentas	Kūrinių skaičius per mokymosi metus					Vertinimo formos
	Mokymosi metai	Polifoniniai kūriniai	Pjesės	Etiudai	Ansambliis	
Fleita	1	0	8–12	1–3	-	I pusmetis Atsiskaitymas nevykdomas
	2	0	2–4	1–2	2–3	II pusmetis Koncertas, įskaita
	3	0	2–4	1–2	2–3	
	4	0–1	2–4	1–2	2–3	I pusmetis Koncertas, įskaita II pusmetis

						Apibendrinamasis žinių patikrinimas
Pagilinta fleita	3	0	4-6	2-4	2-3	I pusmetis Techninė įskaita, Koncertas, viešas atlikimas, įskaita II pusmetis Techninė įskaita, Koncertas, viešas atlikimas, įskaita
	4	0-1	4-6	2-4	2-3	I pusmetis Techninė įskaita, Koncertas, viešas atlikimas, įskaita II pusmetis Techninė įskaita, Apibendrinamasis žinių patikrinimas

GITARA

1. Gitaros paskirtis - ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus, įgyti muzikavimo gitara pradmenis ir suteikti muzikavimo patirtį.
2. Gitaros tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtinės galias, padėti mokiniams įgyti instrumentinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atsiskleisti.
3. Gitaros uždaviniai:
 - 3.1. atskleisti muzikinius gebėjimus, puoselėjant prigimtinių vaiko muzikalumą;
 - 3.2. formuoti taisyklingo instrumento valdymo ir laikysenos įgūdžius;
 - 3.3. pažinti muzikines kalbos priemones;
 - 3.4. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.
4. Gitaros dalyką sudaro trys veiklos sritys:
 - 4.1. muzikavimo atlikimo įgūdžių įvaldymas;
 - 4.2. muzikos kūrinių interpretavimas;
 - 4.3. muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
5. Gitaros mokymosi trukmė 4 m.
6. Gitaros pamokos individualios – skiriama 1 val. per savaitę, nuo 3 klasės mokinys gali pasirinkti mokytis pagilintos gitaros dalyko – papildomai skiriama 1 val. per savaitę.
7. Mokiniais sudaromos individualios programos, atsižvelgiant į kiekvieno mokinio asmeninius gebėjimus ir charakterį.
8. Nuo antros klasės mokiniai gali rinktis ansamblio dalyką, skiriama 1 val. per savaitę. Ansamblio turinys numatytas gitaros dalyko mokomajame repertuare.
9. Programą baigusiems mokiniams rekomenduojama tęsti muzikinį ugdymą, renkant pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą.
10. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – muzikos atlikimo įgūdžių įvaldymas	
Nuostata – įgyti pradinius muzikavimo įgūdžius	
Esminis gebėjimas – perskaityti ir teisingai atlikti muzikinį tekstą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Pažinti muzikinį raštą ir galėti jį perskaityti naudojant muzikos instrumentą arba dainuojant.	1.1.1. Pažinti natas, žinoti jų pavadinimus; 1.1.2. žinoti garsų ar pauzių trukmę; 1.1.3. žinoti pagrindinius dinamikos ženklus.
1.2. Taisyklingai sėdint išgauti kokybišką garsą.	1.2.1. Žinoti taisyklingos sėdėsenos/laikysenos reikalavimus; 1.2.2. nusakyti ir pademonstruoti taisyklingo garso išgavimo principus ar kvėpavimo elementus, pirštuotę; 1.2.3. žinoti muzikos instrumento priežiūros reikalavimus.
PAGILINTAS INSTRUMENTAS	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.3. Teisingai išmokti ir įsisavinti kūrinių tekstai.	1.3.1. Kūrinio analizė – tonacija, ritmas, metras, alteracija, pirštutės; 1.3.2. grojimas skirtinguose tempuose.
1.4. Taisyklingai sėdint išgauti	1.4.1. Žinoti taisyklingos sėdėsenos/laikysenos

kokybišką garsą.	reikalavimus; 1.4.2. nusakyti ir pademonstruoti taisyklingo garso išgavimo principus ar kvėpavimo elementus, pirštuotę; 1.4.3. Žinoti specifinius garso atlikimo būdus, štrichus; 1.4.4. Žinoti muzikos instrumento priežiūros reikalavimus.
2. Veiklos sritis – muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – suprasti ir išraiškingai atlikti muzikinį tekstą	
Esminis gebėjimas – muzikinės veiklos metu taikyti išraiškos priemones muzikos kūrinio turinio atskleidimui	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti skirtingo charakterio nesudėtingos faktūros kūrinius, perteikiant jų emocijas, charakterį, nuotaiką.	2.1.1. Paaiškinti kūrinio struktūrinius elementus (motyvas, frazė, sakinys), formą, bei naudojamus interpretacijos ženklus.
2.2. Atliekant kūrinius laikytis tempo, dinamikos, artikuliacijos nuorodų.	2.2.1. Įvardinti kūrinysje panaudotus tempo, dinamikos, artikuliacijos ženklus; 2.2.2. paaiškinti kūrinysje esančių išraiškos priemonių atlikimo ypatumus.
PAGILINTAS INSTRUMENTAS	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.3. Atlikti skirtingo charakterio sudėtingesnės faktūros kūrinius, perteikiant jų emocijas, charakterį, nuotaiką.	2.3.1. Paaiškinti kūrinio struktūrinius elementus (motyvas, frazė, sakinys), formą, interpretacijos ženklus.
2.4. Atliekant kūrinius laikytis tempo, dinamikos, artikuliacijos nuorodų.	2.4.1. Įvardinti kūrinysje panaudotus tempo, dinamikos, artikuliacijos ženklus; 2.4.2. paaiškinti kūrinysje esančių išraiškos priemonių atlikimo ypatumus.
3. Veiklos sritis – muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti klasės, mokyklos koncertuose ir kituose renginiuose	
Esminis gebėjimas – atlikti nesudėtingą programą klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.	3.1.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą koncertinį numerį klasės ar mokyklos koncerte; 3.1.2. mokytis sceninės kultūros, skirti dėmesio aprangai ir elgsenai scenoje; 3.1.3. mokytis susikaupti, nesijaudinti pamokoje ir pasirodymo metu.
3.2. Taikant sutartus kriterijus, įvertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. Įvardinti kūrinio atlikimo vertinimo kriterijus; 3.2.2. sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ir klasės draugų grojimą (išskiriant teigiamas ir neigiamas atlikimo puses)
PAGILINTAS INSTRUMENTAS	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.3. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.	3.3.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą koncertinį numerį klasės ar mokyklos koncerte; 3.3.2. mokytis sceninės kultūros, skirti dėmesio aprangai ir elgsenai scenoje;

	3.3.3. Mokyti susikaupti, nesijaudinti pamokoje ir pasirodymo metu.
3.4. Taikant sutartus kriterijus, įvertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.4.1. Įvardinti kūrinio atlikimo vertinimo kriterijus; 3.4.2. sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ir klasės draugų grojimą (išskiriant teigiamas ir neigiamas atlikimo puses)

11. Dalyko turinio apimtis:

12. muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;

13. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

14. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys.

15. Kūrinių skaičius per mokymosi metus:

Muzikos instrumentas						Kūrinių skaičius per mokymosi metus
	Mokymosi metai	Polifoniniai kūriniai	Pjesės	Etudai	Ansamblis	Vertinimo formos
Gitara	1	0	8–12	1–3	-	I pusmetis Atsiskaitymas nevykdomas
	2	0	2–4	1–2	2–3	II pusmetis Koncertas, įskaita
	3	0	2–4	1–2	2–3	
	4	0–1	2–4	1–2	2–3	I pusmetis Koncertas, viešas atlikimas, įskaita II pusmetis Apibendrinamasis žinių patikrinimas
Pagilinta gitara	3	0	4–6	2–4	2–3	I pusmetis Techninė įskaita, Koncertas, viešas atlikimas, įskaita II pusmetis Techninė įskaita, Koncertas, viešas atlikimas, įskaita
	4	0–1	4–6	2–4	2–3	I pusmetis Techninė įskaita, Koncertas, viešas atlikimas, įskaita II pusmetis Techninė įskaita, Apibendrinamasis žinių patikrinimas

SMUIKAS

1. Smuiko paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus, įgyti muzikavimo gitara pradmenis ir suteikti muzikavimo patirtį.
2. Smuiko tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtinę galią, padėti mokiniams įgyti instrumentinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atsiskleisti.
3. Smuiko uždaviniai:
 - 3.1. atskleisti muzikinius gebėjimus, puoselėjant prigimtinių vaiko muzikalumą;
 - 3.2. formuoti taisyklingo instrumento valdymo ir laikysenos įgūdžius;
 - 3.3. pažinti muzikines kalbos priemones;
 - 3.4. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.
4. Smuiko dalyką sudaro trys veiklos sritys:
 - 4.1. muzikavimo atlikimo įgūdžių įvaldymas;
 - 4.2. muzikos kūrinių interpretavimas;
 - 4.3. muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
5. Smuiko mokymosi trukmė – 4 metai.
6. Smuiko pamokos individualios – pirmoje klasėje skiriama 0,75 val. 2 kartus per savaitę, 2–4 klasėse skiriama 1 val. per savaitę, nuo 3 klasės mokinys gali pasirinkti mokytis pagilinto smuiko dalyko – papildomai skiriama 1 val. per savaitę.
7. Nuo 3 klasės yra galimybė pasirinkti pagilinto smuiko dalyką, papildomai skiriama 1 val. per savaitę.
8. Mokiniais sudaromos individualios programos, atsižvelgiant į kiekvieno mokinio asmeninius gebėjimus ir charakterį.
9. Nuo antros klasės mokiniai gali rinktis ansamblio dalyką, skiriama 1 val. per savaitę. Ansamblio turinys numatytas smuiko dalyko mokomajame repertuare.
10. Programą baigusiems mokiniams rekomenduojama tęsti muzikinį ugdymą, renkantis Pagrindinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo smuiko programą.
11. Muzikavimo mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – muzikos atlikimo įgūdžių įvaldymas	
Nuostata – įgyti pradinis muzikavimo įgūdžius	
Esminis gebėjimas – perskaityti ir teisingai atlikti muzikinį tekstą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Pažinti muzikinį raštą ir galėti jį perskaityti naudojant muzikos instrumentą - smuiką.	1.1.1. Pažinti natas, žinoti jų pavadinimus; 1.1.2. žinoti garsų ar pauzių trukmę; 1.1.3. Žinoti pagrindinius dinamikos ženklus.
1.2. Taisyklingai stovint stryko pagalba išgauti kokybišką garsą.	1.2.1. Žinoti taisyklingų rankų nustatymo / laikysenos reikalavimus; 1.2.2. nusakyti ir pademonstruoti taisyklingo / kokybiško garso ir intonavimo išgavimo ypatumus / techniką, pirštuotę; 1.2.3. žinoti ir suprasti muzikos instrumento – smuiko priežiūros reikalavimus (pagrojus, atpalaiduoti stryką, valyti instrumentą).
PAGILINTAS INSTRUMENTAS	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.3. Teisingai išmokti ir įsisavinti kūrinių tekstai.	1.3.1 Kūrinio analizė – tonacija, ritmas, metras, alteracija, pirštuotė;

	1.3.2. grojimas skirtinguose tempuose.
1.4. Taisyklingai stovint, stryko pagalba išgauti kokybišką garsą.	1.4.1. žinoti taisyklingų rankų nustatymo / laikysenos reikalavimus; 1.4.3. nusakyti ir pademonstruoti taisyklingo / kokybiško garso ir intonavimo išgavimo ypatumus / techniką, pirštuotę; 1.4.3. žinoti smuiko pagrindinius – arco ir pizzicato – garso atlikimo / išgavimo būdus, štrichus; 1.4.4. žinoti smuiko dalių pavadinimus. Laikytis instrumento priežiūros reikalavimų (pagrojus, atpalaiduoti stryką, valyti instrumentą).
2. Veiklos sritis – muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – suprasti ir išraiškiai atlikti muzikinį tekstą	
Esminis gebėjimas – muzikinės veiklos metu taikyti išraiškos priemonės muzikos kūrinio turinio atskleidimui	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti skirtingo charakterio nesudėtingos faktūros kūrinius, perteikiant jų emocijas, charakterį, nuotaiką.	2.1.2. Paašškinti kūrinio struktūrinius elementus (motyvas, frazė, sakinys), formą bei naudojamus interpretacijos ženklus.
2.2. Atliekant kūrinius laikytis tempo, dinamikos, artikuliacijos nuorodų.	2.2.1. Įvardinti kūrinyje panaudotus tempo, dinamikos, artikuliacijos ženklus; 2.2.2. paašškinti kūrinyje esančių išraiškos priemonių atlikimo ypatumus.
PAGILINTAS INSTRUMENTAS	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.3. Atlikti skirtingo charakterio sudėtingesnės faktūros kūrinius, perteikiant jų emocijas, charakterį, nuotaiką.	2.3.1. Parodyti partitūroje ir paašškinti kūrinio struktūrinius elementus (motyvas, frazė, sakinys), formą bei interpretacijos ženklus.
2.4. Atliekant kūrinius laikytis tempo, dinamikos, artikuliacijos nuorodų.	2.4.1. Įvardinti kūrinyje panaudotus tempo, dinamikos, artikuliacijos ženklus ir parodyti kūrinio partitūroje; 2.4.2. paašškinti kūrinyje esančių išraiškos priemonių atlikimo techniką, išgavimo ypatumus.
3. Veiklos sritis – muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti klasės, mokyklos koncertuose ir kituose renginiuose	
Esminis gebėjimas – atlikti nesudėtingą programą klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.	11.1.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą koncertinį numerį klasės ar mokyklos koncerte; 11.1.2. mokytis sceninės kultūros, skirti dėmesio aprangai ir elgsenai scenoje; 11.1.3. mokytis susikaupti, nesijaudinti pamokoje ir pasirodymo metu. Kartu su mokytoju aptarti pagrindinius kūrinio(-ių) atlikimo aspektus, tokiu būdu sumažinant pasirodymo jaudulį.
3.2. Taikant sutartus kriterijus, įvertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. Įvardinti kūrinio atlikimo vertinimo kriterijus (ritmika, tikslus intonavimas, kokybiškas garsas, kūrinio charakteris); 3.2.2. sugebėti apibūdinti ir vertinti savo grojimą.
PAGILINTAS INSTRUMENTAS	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas

3.3. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.	3.3.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą koncertinį numerį klasės ar mokyklos koncerte, savo šeimos rate; 3.3.2. mokytis sceninės kultūros, skirti dėmesio aprangai ir elgsenai scenoje; 3.3.3. mokytis susikaupti, nesijaudinti pamokoje ir pasirodymo metu. Kartu su mokytoju aptarti pagrindinius kūrinio (-ių) atlikimo aspektus, tokiu būdu sumažinant pasirodymo jaudulį.
3.4. Taikant sutartus kriterijus, įvertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.4.1. Įvardinti kūrinio atlikimo vertinimo kriterijus (ritmika, tikslus intonavimas, kokybiškas garsas, kūrinio charakteris); 3.4.2. sugebėti apibūdinti ir vertinti savo grojimą (išskiriant teigiamas ir tobulintinas atlikimo puses).

12. Smuiko dalyko turinio apimtis:

12.1. muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento galimybių pažinimo, kokybiško garso, tikslios intonacijos bei ritminio tikslumo išgavimas, taisyklinga laikysena, tinkamas smuiko bei stryko laikymas, judesių koordinavimas;

12.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

12.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys.

13. Kūrinių skaičius per mokymosi metus:

Muzikos instrumentas	Kūrinių skaičius per mokymosi metus					Vertinimo formos
	Mokymosi metai	St. formos kūriniai	Pjesės	Gamos ir etudai	Ansamblis	
Smuikas	1	0	8–12	1–3	-	I pusmetis Atsiskaitymas nevykdomas II pusmetis Koncertas, viešas atlikimas, įskaita
	2	0	4–6	1–2	2–3	I pusmetis Koncertas, viešas atlikimas, įskaita
	3	0	4–6	1–2	2–3	II pusmetis Koncertas, viešas atlikimas, įskaita
	4	0	2–4	1–2	2–3	I pusmetis Koncertas, viešas atlikimas, įskaita II pusmetis Apibendrinamasis žinių patikrinimas
Pagilintas smuikas	3	0–1	4–6	2–3	2–3	I pusmetis Techninė įskaita, Koncertas, viešas atlikimas, įskaita II pusmetis Techninė įskaita, Koncertas, viešas atlikimas, įskaita
	4	1	4–6	2–3	2–3	I pusmetis Techninė įskaita, Koncertas, viešas atlikimas, įskaita II pusmetis Techninė įskaita. Apibendrinamasis žinių patikrinimas